

**MAREA NEAGRA,
IMPORTANȚA GEOSTRATEGICĂ ȘI GEOPOLITICA**

**THE BLACK SEA,
GEOPOLITICAL AND GEOSTRATEGIC IMPORTANCE**

Tinu – Ștefan CROITORU*

Rezumat: Pe linia securității, secolul XXI poartă amprenta unei multitudini de provocări, amenințări și riscuri. Toate acestea reclamă necesitatea unei capacități permanente de adaptare a sistemelor, a instrumentelor, dar și a practicilor de securitate disponibile. La nivel european au fost adoptate o serie de acțiuni care au condus la apariția unei încercări de consolidare și de structurare a cunoștințelor în domeniu, cu scopul generării unei baze comune conceptuale stabile comună pentru sistemele naționale de securitate din țările UE. Cu toate acestea, extinderea Uniunii Europene, dar și ambițiile unor state foste sovietice de a privi și, uneori, a visa către NATO a deschis noi orizonturi pentru dezvoltarea țărilor, generând schimbarea paradigmei contextului de securitate regională și internațională.

În același timp, Federația Rusă, adeptă unui strategii bazate pe conflict, încearcă să își consolideze poziția regională și internațională. Dacă la nivel internațional lucrurile sunt ușor mai complicate, la nivel zonal, Federația Rusă este preocupată de reconstrucția fostului bloc politico-militar și economic. Pe acest fundal, Federația Rusă, confruntându-se cu probleme bugetare, cauzate de scăderea prețului barilului de petrol, luptă pentru a redeveni un partener important al marilor puteri ale lumii. Cu toate acestea, conceptul de partener nu trebuie privit și interpretat în cheia unei cooperări bilaterale sau multilaterale bazate pe soluții de tip win-win. Din contră, folosind o retorică agresivă cu o puternică amenințare de tip hibrid, Federația Rusă pare că ar vrea să devină un partener de dialog care să stabilească o comunicare și o cooperare având exclusiv propriile reguli.

Cuvinta-cheie: Marea Neagră; Federația Rusă; interese strategice; securitate; geopolitică

Abstract: In the domain of security, the 21st century is marked by a multitude of challenges, risks and threats. All these claim the necessity of permanent capacity of adapting the systems, the instruments, as well as the available security practices. Within the European Union, a series of actions were adopted leading to the emergence of an attempt to consolidate and manage the knowledge in the area, with the purpose of generating a

* tinucroitoru7@gmail.com

common stable concept base for the national security systems in EU member countries. On the other hand, the enlargement of the European Union and the ambitions of certain ex-Soviet countries to look towards and sometimes even make plans regarding NATO opened new horizons for the development of countries, generating a change in the context of regional and international security context.

At the same time, the Russian Federation, an adept of a conflict-based strategy, is trying to consolidate its regional and international policy. If at international level things are slightly more complicated, at regional level, the Russian Federation is concerned with the reconstruction of the former political-military and economic bloc. Under these circumstances and confronted with budget issues caused by the decrease in the oil price, the Russian Federation is struggling to recover its status as an important partner of world's great powers. Yet, the partnership concept should not be viewed here as bilateral or multilateral cooperation based on win-win solutions. On the contrary, using an aggressive rhetoric involving strong hybrid threats, the Russian Federation seems to be willing to establish communication and cooperation relations based exclusively on its own rules.

Keywords: Black Sea; Russian Federation; strategic interests; security; geopolitics

Cât de importantă este Marea Neagră?

Aflându-se la intersecția dintre fostele puteri și imperii, Marea Neagră a deținut un rol important din punct de vedere geopolitic, geostrategic și geo-economic. Mai mult, ea a reprezentat, deopotrivă, o punte de legătură, un buffer, dar și o zonă de tranzit între Est și Vest. Din această perspectivă, Marea Neagră a reprezentat și reprezintă un punct nodal de însemnătate pe linia circuitelor comerciale și, mai recent, pe zona resurselor energetice.

Spațiul definit prin conceptul de Regiunea Extinsă¹ a Mării Negre a început să se contureze ca având profilul unui pivot geopolitic cu greutate, nu numai ca avanpost al NATO și UE, dar și ca spațiu de interes strategic pentru circuitele economice occidentale. Acest spațiu include statele cu ieșire la Marea Neagră; Republica Moldova și statele din Caucazul de Sud; Armenia; Azerbaidjan și Georgia. Sintagma *extinsă* împinge limitele geografice ale regiunii dincolo de frontierele țărilor care au acces nemijlocit la acvatoriul mării.

Regiunea Mării Negre posedă un potențial enorm, atât sub aspectul uman (are o populație de 400 milioane de oameni), cât și al resurselor naturale (rezerve de petrol și gaze naturale în Caucaz și în platoul continental al țărilor riverane). Pe teritoriul regiunii există câteva culoare strategice, prin care statul care le controlează poate influența situația din această zonă. Este vorba de culoarul

¹ Asmus Ronald D., Jackson Bruce P., *The Black Sea and the Frontiers of Freedom*, în Policy Review, iunie 2004.